

Eiropas Savienības

C 318

Oficiālais Vēstnesis

Izdevums
latviešu valodā

Informācija un paziņojumi

55. sējums
2012. gada 20. oktobris

Paziņojums Nr.

Saturs

Lappuse

III *Sagatavošanā esoši tiesību akti*

REVĪZIJAS PALĀTA

2012/C 318/01

Atzinums Nr. 6/2012 (*saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 287. panta 4. punkta otro daļu*) par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, kurā izklāstīti dalības un pētījumu rezultātu izplatīšanas noteikumi attiecībā uz pētniecības un inovācijas pamatprogrammu "Apvārsnis 2020" (2014.–2020. gads) .....

1

LV

Cena:
EUR 3

III

(Sagatavošanā esoši tiesību akti)

REVĪZIJAS PALĀTA

ATZINUMS Nr. 6/2012

(saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 287. panta 4. punkta otro daļu)

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, kurā izklāstīti dalības un pētījumu rezultātu izplatīšanas noteikumi attiecībā uz pētniecības un inovācijas pamatprogrammu “Apvārsnis 2020” (2014.–2020. gads)

(2012/C 318/01)

SATURS

	Punkts	Lappuse
IEVADS	1.–3.	2
KOPSAVILKUMS	I–XIII	3
VISPĀRĪGI APSVĒRUMI	4.–8.	4
KONKRĒTI APSVĒRUMI	9.–38.	5
Vienots stratēģiskais satvars	9.	5
Saskaņots dalības noteikumu kopums	10.–14.	5
Jauns izmaksu finansēšanas modelis	15.–20.	6
Vienkāršoti attiecināmības un finansēšanas kritēriji	21.–23.	6
Komisijas kontroles stratēģija	24.–32.	7
Jauni finansējuma veidi	33.–35.	8
Inovācija	36.–38.	9
PIELIKUMS. Reglamentējošo noteikumu kopumā ietvertu vienkāršošanas pasākumu mērķi un prioritātes		10

EIROPAS SAVIENĪBAS REVĪZIJAS PALĀTA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 179.–190. pantu un 287. panta 4. punkta otro daļu,

ņemot vērā Padomes 2002. gada 25. jūnija Regulu (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 par Finanšu regulu, ko piemēro Eiropas Kopienu vispārējam budžetam ⁽¹⁾, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) Nr. 1081/2010 ⁽²⁾,

ņemot vērā Komisijas 2002. gada 23. decembra Regulu (EK, Euratom) Nr. 2342/2002, ar ko paredz īstenošanas kārtību Padomes Regulai (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 par Finanšu regulu, ko piemēro Eiropas Kopienu vispārējam budžetam ⁽³⁾, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Regulu (EK, Euratom) Nr. 478/2007 ⁽⁴⁾,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Regulu (EK) Nr. 1906/2006, ar ko paredz noteikumus uzņēmumu, pētniecības centru un universitāšu līdzdalībai Septītās pamatprogrammas darbībās un pētījumu rezultātu izplatīšanai (2007. līdz 2013. gads) ⁽⁵⁾,

ņemot vērā Komisijas sagatavoto tiesību aktu priekšlikumu kopumu, proti, priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido Pētniecības un inovācijas pamatprogrammu 2014.–2020. gadam “Apvārsnis 2020” (COM(2011) 809 galīgā redakcija), priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, kurā izklāstīti dalības un pētījumu rezultātu izplatīšanas noteikumi attiecībā uz pētniecības un inovācijas pamatprogrammu “Apvārsnis 2020” (2014.–2020. gads) (COM(2011) 810 galīgā redakcija), priekšlikumu Padomes lēmumam, ar ko izveido īpašo programmu, ar kuru īsteno Pētniecības un inovāciju pamatprogrammu 2014.–2020. gadam “Apvārsnis 2020” (COM(2011) 811 galīgā redakcija), un priekšlikumu Padomes regulai par Eiropas Atomenerģijas kopienas pētniecības un mācību programmu 2014.–2018. gadam, kas papildina pētniecības un inovācijas pamatprogrammu “Apvārsnis 2020” (COM(2011) 812 galīgā redakcija),

ņemot vērā Padomes 2012. gada 6. janvāra lūgumu sniegt atzinumu par dalības noteikumiem,

⁽¹⁾ OV L 248, 16.9.2002., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 311, 26.11.2010., 9. lpp.

⁽³⁾ OV L 357, 31.12.2002., 1. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 111, 28.4.2007., 13. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 391, 30.12.2006., 1. lpp.

ņemot vērā Komisijas Paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Apvārsnis 2020” – pētniecības un inovācijas pamatprogramma” (COM(2011) 808 galīgā redakcija), ko papildina Komisijas dienestu darba dokumenti (SEC(2011) 1427 galīgā redakcija un SEC(2011) 1428 galīgā redakcija),

ņemot vērā Komisijas Lēmuma C(2011) 174 galīgo redakciju “Komisijas 2011. gada 24. janvāra Lēmums par trim pasākumiem Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmuma Nr. 1982/2006/EK un Padomes Lēmuma 2006/970/Euratom īstenošanas vienkāršošanai, ar kuru groza Lēmumus C(2007) 1509 un C(2007) 1625”,

ņemot vērā Palātas gada pārskatus un īpašos ziņojumus, kā arī Atzinumu Nr. 1/2006 par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, kas nosaka uzņēmumu, zinātniskās pētniecības centru un universitāšu dalību Septītajā pamatprogrammā un pētījumu rezultātu izplatīšanu (no 2007. līdz 2013. gadam) ⁽⁶⁾, Atzinumu Nr. 1/2010 “Eiropas Savienības budžeta finanšu pārvaldības uzlabošana: risks un izaicinājumi” ⁽⁷⁾, Atzinumu Nr. 6/2010 par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Finanšu regulai, ko piemēro Eiropas Savienības vispārējam budžetam ⁽⁸⁾, un Atzinumu Nr. 7/2011 par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu, uz kuriem attiecas vienotais stratēģiskais satvars, un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu un atceļ Regulu (EK) Nr. 1083/2006 ⁽⁹⁾,

IR PIENĒMUSI ŠO ATZINUMU.

IEVADS

1. Pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” priekštece – Septītā pamatprogramma pētniecībai un tehnoloģiju attīstībai (Septītā pamatprogramma) – saņēma spēcīgu kritiku, kuras iemesli bija programmas sarežģītība (piemēram, finansēšanas shēmu un instrumentu daudzveidība) un dalības noteikumi (piemēram, nekoncekventa noteikumu piemērošana vai procedūru īstenošana) ⁽¹⁰⁾. Tādēļ gan Eiropas Parlaments, gan Eiropas Savienības Padome uzdevumu vienkāršot Savienības pētniecības un inovācijas finansējuma pārvaldību un izmantošanu ir noteikuši par

⁽⁶⁾ OV C 203, 25.8.2006., 1. lpp.

⁽⁷⁾ <http://eca.europa.eu>

⁽⁸⁾ OV C 334, 10.12.2010., 1. lpp.

⁽⁹⁾ OV C 47, 17.2.2012., 1. lpp.

⁽¹⁰⁾ Piemēram, Septītās pamatprogrammas starpposma novērtējums, galaziņojums, 2010. gada 12. novembris, 56. lpp.; Eiropas Revīzijas palātas Atzinums Nr. 1/2006, 12. punkts un turpmāk; Pārskats par 2009. finanšu gadu, 6.7. punkts.

visaugstāko politisko prioritāti⁽¹⁾. Komisija ir ieviesusi vairākus pasākumus, lai jau Septītās pamatprogrammas darbības laikā novērstu vairākus esošos trūkumus. Tā, piemēram, ar Komisijas 2011. gada 24. janvāra lēmumu tika paredzēts, ka, ievērojot noteiktus priekšnosacījumus, līdzekļu saņēmēji, sagatavojot projekta izmaksu deklarācijas, drīkst izmantot paši savas grāmatvedības metodes.

2. Galvenais mērķis, sagatavojot pamatprogrammas "Apvārsnis 2020"⁽²⁾ dalības noteikumus, ir turpināt pasākumu vienkāršošanu, kas tika aizsākta jau Septītajā pamatprogrammā. Noteikumos ir izklāstīti kritēriji, saskaņā ar kādiem notiek projektu atlase, struktūru dalība projektos un projektu finansēšana, kā arī finansēšanas nosacījumu (piemēram, finansējuma likmju un attiecināmības prasību) definēšana un rezultātu izplatīšana. Minētie jautājumi ir svarīgi ne tikai līdzekļu saņēmējiem, bet tie var arī ietekmēt visu pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" darbību. Piemēram, sarežģīto noteikumu dēļ mazinoties programmas popularitātei, var tikt apdraudēta programmas kopējā mērķa īstenošana, proti, atbalsta sniegšana stratēģijai "Eiropa 2020".

3. Palātas atzinumā pēc iespējas ir ievērota ierosinātajiem noteikumiem pievienotā Komisijas paskaidrojuma raksta struktūra. Tomēr atzinumā ir ņemts vērā arī reglamentējošo noteikumu kopuma vispārējais konteksts un konkrētāk – pārvaldības pasākumi, kas attiecas uz "Apvārsnis 2020" regulas priekšlikumā izklāstīto jauno kontroles stratēģiju.

KOPSAVILKUMS

I. Vienkāršošana ir galvenais princips, kas ir pamatā visiem ierosinātajos noteikumos paredzētajiem pasākumiem. Kopumā Palāta uzskata, ka pasākumi, ja tos īsteno, kā plānots, ievērojami veicinās būtiskāko ar Savienības pētniecības finansējumu saistīto problēmu risināšanu. Šo pasākumu efektivitāte galvenokārt būs atkarīga no tā, vai tie tiks sekmīgi īstenoti, tādēļ šajā ziņā izšķiroša nozīme būs savlaicīgiem, praktiskiem, skaidriem un nepārprotamiem norādījumiem.

II. Pamatprogrammā "Apvārsnis 2020" būtu jāparedz mehānismi, ar kuru palīdzību šī pamatprogramma tiks koordinēta ar citām ES politikas jomām, piemēram, kohēzijas politiku, lai tādējādi pēc iespējas palielinātu Savienības resursu daudzkaršošo ietekmi, paātrinātu vienotas Eiropas Pētniecības telpas

izveidi un mazinātu potenciālo risku, ka vienas darbības veikšanai tiek apvienoti līdzekļi, kas iegūti no dažādiem ES finansējuma avotiem.

III. Ieviešot vienotu noteikumu kopumu un pieļaujot atkāpes tikai tad, ja tās ir pamatotas ar konkrētām vajadzībām, Komisija veicinātu virzību uz saskaņotu dalības noteikumu kopumu. Palāta uzsver, ka ierosinātie noteikumi būtu konsekventi jāattiecinā uz visām darbībām, kas tiek veiktas pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" ietvaros, un jānodrošina cieša to struktūru koordinācija, kuras ir atbildīgas par īstenošanu. Visas atkāpes no ierosināto noteikumu piemērošanas jomas būtu skaidri jāpamato, un šādu gadījumu skaits būtu pēc iespējas jāsamazina līdz minimumam.

IV. Palāta uzskata, ka izmaksu finansēšanas modeļa būtiskas vienkāršošanas rezultātā palielināsies uzticēšanās šim modelim, mazināsies pārkāpumu risks līdzekļu saņēmēju izmaksu deklarācijās, mazināsies projektu grāmatvedības sarežģītība un atkritīs vajadzība pēc vairākiem pārbaudes pasākumiem, kas jāveic saskaņā ar patlaban spēkā esošo Septītās pamatprogrammas finansēšanas modeli, tādējādi veicinot un paātrinot pieteikšanās procesu.

V. Tomēr ierosinātajos noteikumos būtu skaidri jānodala darbības, saistībā ar kurām ir tiesības uz izmaksu atlīdzināšanu 100 % apmērā, un darbības, saistībā ar kurām ir tiesības uz izmaksu atlīdzināšanu ne vairāk kā 70 % apmērā (ar tirgu cieši saistīti pasākumi). Īstenošanas noteikumos būtu precīzi jādefinē, ko apzīmē jēdziens "ar tirgu cieši saistīti pasākumi".

VI. Palāta atzīmē, ka vairs nav paredzēta iespēja segt netiešās izmaksas, tās aprēķinot uz faktisko izmaksu pamata, – tā ir būtiska atšķirība no Septītās pamatprogrammas. Nav skaidrs, kā šīs izmaiņas ietekmēs katru dalībnieku atsevišķi. Komisijai būtu jāģēdā par to, lai jaunā pieeja neizraisītu nevēlamas situācijas, kad dalībnieki cieši ievērojamus zaudējumus, jo tas negatīvi ietekmētu programmas popularitāti.

VII. Iecere atmaksāt neatgūstamo PVN, iekļaujot to attiecināmajās izmaksās, ir vērtējama pozitīvi. Tomēr Palāta uzskata, ka ir ļoti svarīgi, lai Komisija sniegtu skaidrus norādījumus par to, kas tiek apzīmēts ar jēdzienu "atgūstamais PVN".

VIII. Palāta uzskata, ka optimizēta iekšējās kontroles sistēma, kuras pamatā ir riska novērtēšanas stratēģija, kura savukārt ir nesaraucami saistīta ar piedāvāto jauno finansēšanas modeli, ir ļoti labs sākums, lai mazinātu kļūdas risku. Tomēr šai pieejai ir zināmi ierobežojumi, jo daži riski pēc savas būtības ir tādi, pret kuriem jāvēršas ar iedarbīgu preventīvu kontroli.

IX. Palāta uzskata, ka priekšlikums paplašināt dalībnieku garantijas fonda darbības jomu ir vērtējams pozitīvi. Tomēr, lai fonda darbības jomā varētu iekļaut arī tādus instrumentus kā publiskā un privātā partnerība, vispirms ir jāizvērtē iespējamie juridiskie riski.

(1) Eiropas Savienības Padome (10268/10) – Konkurētspējas padomes 2010. gada 26. maija sanāksmē pieņemtie secinājumi, 2. lpp.; Eiropas Parlamenta 2010. gada 11. novembra rezolūcija (P7_TA(2010)0401), 7. punkts un turpmāk.

(2) Ar pamatprogrammu "Apvārsnis 2020" saistīto priekšlikumu kopumā (turpmāk "Apvārsnis 2020" vai "reglamentējošo noteikumu kopums") ir šādi dokumenti: regula, ar ko izveido pamatprogrammu "Apvārsnis 2020" (COM(2011) 809 galīgā redakcija) (turpmāk "Apvārsnis 2020" regula), priekšlikums regulai, kurā izklāstīti dalības un pētījumu rezultātu izplatīšanas noteikumi attiecībā uz pētniecības un inovācijas pamatprogrammu "Apvārsnis 2020" (2014.–2020. gads) (turpmāk "ierosinātie noteikumi" vai "noteikumi") (COM(2011) 810 galīgā redakcija), un priekšlikums Padomes lēmumam, ar ko izveido īpašu programmu, ar kuru īsteno pamatprogrammu "Apvārsnis 2020" (COM(2011) 811 galīgā redakcija).

X. Palāta atbalsta Komisijas ieceri noteikt, ka ir jāsaņem viens revīzijas apliecinājums par finanšu pārskatiem – tas būtu obligāts, un revidenti to sagatavotu projekta beigās. Tomēr Palātas nesen veiktās revīzijas ir apstiprinājušas, ka revīzijas apliecinājumu ticamība ir ierobežota un tādēļ šī kontrole ir tikai daļēji efektīva. Tāpat Palāta saistībā ar apliecinājumiem par metodiku savās revīzijās ir norādījusi uz zemajiem dalības rādītājiem un to, ka apliecinājumu saņēmušo metodiku skaits ir niecīgs. Ja stāvoklis šajās divās jomās neuzlabosies, tas varētu negatīvi ietekmēt Komisijas pārskatīto kontroles stratēģiju.

XI. Palāta uzskata, ka balvu izmantošanai vajadzētu stimulēt (tehnoloģiju) inovāciju, lai veicinātu papildu finansējuma avotu piesaisti. Tādēļ Komisijai vajadzētu gādāt par to ieguvumu popularizēšanu, kas nav saistīti ar finansēm, piemēram, pārliecinot tēla veidošana un reputācija, kuras pamatā ir izcilība, ekskluzivitāte un starptautiska atzinība.

XII. Palāta uzskata, ka iepirkums būtu jāizmanto tikai tad, ja tam ir pienācīgs pamatojums, proti, ja iepirkums rada papildu ieguvumus, kuru nebūtu, ja tiktu izmantotas dotācijas.

XIII. Reglamentējošo noteikumu kopumā nav skaidru norāžu par to, kas jāsaprot ar jēdzienu “inovācijas pasākums”. Palāta būtu gandarīta, ja šis jēdziens tiktu skaidri definēts un tiktu pienācīgi ierobežots finansējamo inovācijas pasākumu loks, nosakot, ka finansējumu var saņemt tikai tās inovācijas, kas ir absolūts jaunievedums.

VISPĀRĪGI APSVĒRUMI

4. Sagatavojot pamatprogrammu “Apvārsnis 2020”, Komisija sev ir nospraudusi mērķi piesaistīt pašus izcilākos pētniekus un pašus novatoriskākos uzņēmumus. Šādā kontekstā galvenajam pamatprincipam – dalības noteikumu vienkāršošanai – ir būtiska nozīme. Vienkāršošana ir stingri uzsvērtā noteikumu būtiskākajos aspektos (pilnu pārskatu par reglamentējošo noteikumu kopumā ietverto vienkāršošanas pasākumu mērķiem un prioritātēm sk. pielikumā):

— sagatavot vienotu dalības un pētījumu rezultātu izplatīšanas noteikumu kopumu, kas piemērojams visiem pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” komponentiem, paredzot, ka izņēmumi ir iespējami tikai tad, ja to pamatā ir konkrētas vajadzības,

— nodrošināt, lai finansēšanas normas un finanšu noteikumi (piemēram, izmaksu atlīdzināšanas likmes), kas attiecas uz dalībniekiem, būtu vienkāršāki un vieglāk izmantojami,

— ieviest jaunu kontroles stratēģiju, kurā būtu nodrošināts līdzsvars starp uzticēšanos un kontroli⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Lai ieviestu piedāvāto kontroles stratēģiju, vispirms ir jāvienkāršo dalības noteikumi; COM(2011) 811 galīgā redakcija, 105. lpp. (pārvaldības pasākumi).

5. Kopumā Palāta uzskata, ka Komisijas ierosinātie pasākumi, ja tos īsteno, kā plānots, ievērojami veicinās būtiskāko ar Savienības pētniecības finansējumu saistīto problēmu risināšanu (piemēram, tādu problēmu, kas saistītas ar nesaskanīgiem dalības noteikumiem, sarežģītību un administratīvo slogu). Tā, piemēram, ierosinājums integrēt pētniecības un inovācijas darbības (piemēram, kopīgās tehnoloģiju ierosmes) ir atbilde uz Septītās pamatprogrammas noteikumu nesaskaņoto piemērošanu, kas tika bieži kritizēta, un uzlabo Savienības pētniecības pasākumu savstarpējo izmantojamību un saderību (sk. 10. punktu).

6. Ar noteikumiem tiek ieviesti daudzi vienkāršošanas pasākumi, kuri atspoguļoti izmaksu finansēšanas modeļi⁽²⁾ (sk. 15. punktu) un finanšu noteikumos (piemēram, laika reģistrācijas prasībās un ierosinājumā attiecināmajās izmaksās iekļaut PVN; sk. 21. punktu)⁽³⁾. Komisija ir izmantojusi divpusēju pieeju – no vienas puses, ierosināto pasākumu mērķis ir samazināt administratīvo slogu, kas gulstas uz līdzekļu saņēmējiem (piemēram, vienkāršāka finansēšanas modeļa rezultātā dalībniekiem ir vieglāk deklarēt izmaksas un aprēķināt ES ieguldījuma apmēru); no otras puses, šo pasākumu mērķis ir samazināt Komisijas pārvaldības un kontroles darba apjomu, tādējādi mudinot īstenot ierosināto kontroles stratēģiju, kurā ir ievērots līdzsvars starp uzticēšanos un kontroli. Piemēram, viens no rezultātiem, kam būtu jāizriet no finansēšanas kārtības optimizēšanas un vienkāršošanas, ir sekmīgāka Komisijas kontrole⁽⁴⁾ (sk. 24. punktu)⁽⁵⁾.

7. Kopumā ierosinātajos noteikumos ir skarti steidzamie un svarīgie jautājumi, kas minēti 1. punktā. Tomēr šo pasākumu efektivitāte ir atkarīga no tā, vai tie tiks sekmīgi īstenoti⁽⁶⁾. Palāta atgādina, ka tā Komisijai ieteica sagatavot savlaicīgus, praktiskus, skaidrus un nepārprotamus īstenošanas norādījumus, lai tādējādi gan līdzekļu saņēmējiem, gan Komisijai būtu pieejamas pienācīgas garantijas⁽⁷⁾. Detalizētiem īstenošanas noteikumiem vajadzētu būt izziņotiem līdz datumam, kad tiek publicēts pirmais uzaicinājums iesniegt priekšlikumus.

8. Jāatzīmē, ka vairāku ierosināto pasākumu īstenošana (piemēram, PVN iekļaušana attiecināmajās izmaksās un procentus nenesoši konti priekšfinansējumam) ir atkarīga no jaunās

⁽²⁾ COM(2011) 810 galīgā redakcija, 22. un 24. pants.

⁽³⁾ COM(2011) 810 galīgā redakcija, 23. un 25. pants.

⁽⁴⁾ Vienlaikus tas dod iespēju vieglāk īstenot kopējo mērķi, proti, katras Eiropas iestādes un aģentūras personālu samazināt par 5%; COM(2011) 890 galīgā redakcija, 4. lpp.

⁽⁵⁾ COM (2011) 809 galīgā redakcija, 97. lpp. un turpmāk.

⁽⁶⁾ Eiropas Parlamenta pētījumā “Pētniecības pamatprogrammu finanšu noteikumi – dalības noteikumu pilnveidošana Eiropas Savienības pētniecības programmās” sacīts: “Viens no šā pētījuma galvenajiem secinājumiem – veids, kādā noteikumi tiek īstenoti, – ir problemātiskāks par pašiem noteikumiem. Tā rezultātā finansējuma saņēmējiem un Komisijai trūkst savstarpējas uzticēšanās, un abām pusēm tiek uzlikts nevajadzīgs administratīvs slogs.” Iekšpolitikas ģenerāldirektorāts, Politikas departaments D – budžeta jautājumi (PE 411.275), 26.5.2010., 62. lpp.

⁽⁷⁾ Eiropas Revīzijas palātas Īpašais ziņojums Nr. 1/2004, 12. punkts; Īpašais ziņojums Nr. 9/2007, 71. punkts; Īpašais ziņojums Nr. 8/2009, 47.–49. punkts; Atzinums Nr. 1/2006, 11. punkts.

Finanšu regulas pieņemšanas (¹). Līdz šā atzinuma publicēšanas datumam jaunās Finanšu regulas legislatīvā procedūra un īstenošanas noteikumi vēl nebija pabeigti.

KONKRĒTI APSVĒRUMI

Vienots stratēģiskais satvars

9. Komisija ierosina vienā stratēģiskā satvarā apvienot pilnu pētniecības un inovācijas atbalsta klāstu (²). Palāta jau iepriekš ir norādījusi (³), ka pamatprogrammā "Apvārsnis 2020" būtu jāparedz arī mehānismi, ar kuru palīdzību šī pamatprogramma tiks koordinēta ar citām ES politikas jomām (piemēram, ar Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Kohēzijas fondu). Šāda koordinēšana ļautu noteikt programmas līdzfinansēšanas likmi darbības programmās, vienlaikus ņemot vērā dažādos ES finansējuma avotus un tādējādi potenciāli palielinot Savienības resursu daudzkārhojošo ietekmi. Tas paātrinātu vienotas Eiropas Pētniecības telpas izveidi (⁴). Piedevām tas samazinātu iespējamo risku, ka vienas darbības īstenošanai tiek apvienotas dažādas ES dotācijas (⁵).

Saskaņots dalības noteikumu kopums

10. Ieviešot vienotu noteikumu kopumu un pieļaujot atkāpes tikai tad, ja tās ir pamatotas ar konkrētām vajadzībām, Komisija veicinātu virzību uz saskaņotu dalības noteikumu kopumu. Septītajā pamatprogrammā bija vairāki noteikumu līmeņi (piemēram, standarta noteikumu kopums dalībai programmā un atsevišķi noteikumi koordinācijas un atbalsta darbībām (⁶) vai katrai kopīgajai tehnoloģiju ierosmei pētniecības jomā (⁷)). Tā rezultātā pētnieku aprindās Septītās pamatprogrammas noteikumu kopumu uzskatīja par sarežģītu un nesaskaņotu (⁸).

11. Piedāvātā integrētā pieeja (piemēram, visumā konsekventa noteikumu piemērošana visiem pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" elementiem tādās jomās kā attiecināmības un izvērtēšanas kritēriji un intelektuālā īpašuma tiesības) (⁹) var būt svarīgs posms, lai:

(¹) COM(2010) 815 galīgā redakcija.

(²) COM(2011) 809 galīgā redakcija, 15. apsvēruma un 4. pants.

(³) Atzinums Nr. 7/2011, 14. punkts.

(⁴) Eiropas Pētniecības telpu veido visas pētniecības un izstrādes darbības, programmas un politikas virzieni Eiropā, kuru īstenošanā sadarbojas vairākas valstis. Visi šie pasākumi kopā ļauj pētniekiem, pētniecības institūtiem un uzņēmumiem aizvien vairāk pārvietoties, konkurēt un sadarboties pāri robežām.

(⁵) Atzinums Nr. 1/2006, 16. punkts.

(⁶) Koordinācijas un atbalsta darbības (piemēram, ERA-net tīkli vai 185. panta ierosmes) tiek noteiktas saskaņā ar Septītajā pamatprogrammā izklāstītajiem kritērijiem. Tomēr īstenošana ar īpašu īstenošanas struktūru palīdzību var radīt papildu prasības un tai jāatbilst valstu attiecināmības kritērijiem, kas izklāstīti kopīgajā pētniecības programmā.

(⁷) Ir skaidri noteikts, ka Septītās pamatprogrammas dalības noteikumi neattiecas uz kopīgajām tehnoloģiju ierosmēm, kuras ir neatņemama ES pētniecības sastāvdaļa. Tā rezultātā katrai kopīgajai tehnoloģiju ierosmei ir savs noteikumu kopums un procedūras, kas reglamentē uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus, un savi finanšu noteikumi.

(⁸) Eiropas Komisijas sagatavotais Septītās pamatprogrammas ceturtais uzraudzības ziņojums, 2010. g., 50. lpp.; Eiropas Komisijas sagatavotais Septītās pamatprogrammas starpposma novērtējums, 56. lpp.

(⁹) COM(2011) 810 galīgā redakcija, 6. apsvēruma.

— mazinātu dalības noteikumu sarežģītību,

— integrētu pētniecības bāzi, novēršot ES politikas noteikumu sadrumstalotību, vienlaikus

— pētniecības jomā turpinot uzlabot pētniecības izpildes struktūru (ģenerāldirektorātu, izpildaģentūru vai kopīgo tehnoloģiju ierosmju) darbību saskaņotību un šo struktūru sadarbību.

12. Tomēr nav skaidrs, kā un cik lielā mērā dalības noteikumi tiks konsekventi piemēroti visām pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" darbībām, piemēram, Konkurētspējas un inovāciju programmai (CIP), kopīgajām tehnoloģiju ierosmēm un pasākumiem, ko pārvalda Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūts (EIT). Palāta vēlas uzsvērt, ka visiem uzņēmumiem jābūt skaidri pamatotiem un to skaits jāsamazina līdz minimumam, citādi uzņēmumi kļūst par normu. Šādā aspektā tiesisko noteikumu varētu palielināt, ja regulā uzskaitītu darbības un pasākumus, saistībā ar kuriem varētu paredzēt atkāpes no vienotā noteikumu kopuma.

13. Turklāt, lai pilnībā integrētu visus pasākumus, kas patlaban ir iekļauti citu programmu vai ierosmju darbības jomā (piemēram, 12. punktā minētajās), visām iesaistītajām struktūrām ir jāpieliek ievērojamas pūles koordinācijas jomā. Komisija ir ierosinājusi (¹⁰) paplašināt pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" pārvaldību, iesaistot jau izveidotās Komisijas izpildaģentūras un citas ārējās struktūras, piemēram, kopuzņēmumus, kuri pārvalda kopīgās tehnoloģiju ierosmes (¹¹).

14. Palāta vēlas atgādināt savu iepriekš pausto ieteikumu, proti, ka Komisijai būtu jānodrošina pienācīga šīs pārvaldības kārtības pārraudzība, lai pilnvērtīgi izmantotu piedāvātās iespējas. Kopuzņēmumu kā ES politikas īstenošanu integrēšanai jo īpaši ir nepieciešama cieša koordinācija. Lai to panāktu, kopuzņēmumiem vispirms ir jāizveido stingra un visaptveroša iekšējās kontroles sistēma. Šādā kontekstā Komisijai būtu jāuzrauga rīcības plānu īstenošana (¹²). Vienlaikus Palāta uzsver, ka ļoti liela nozīme ir tam, vai noteikumi tiek piemēroti efektīvi un konsekventi. Lai vēl vairāk uzlabotu horizontālos pasākumus, tā iesaka Komisijai ievērojami paplašināt svarīgāko saskaņošanas mehānismu, piemēram, Pētījumu atļaušanas komitejas (¹³), darbību.

(¹⁰) COM(2011) 809 galīgā redakcija, 95. lpp.

(¹¹) Tā tiks optimizēta izpildaģentūru izmantošana, iespējams, pārdalot uzdevumus, lai panāktu specializāciju. Turklāt esošo kopuzņēmumu pilnvaras tiks atjauninātas, kā arī noteiktas jaunas, COM(2011) 809 galīgā redakcija, 95. un 96. lpp.

(¹²) Eiropas Revīzijas palātas Īpašais ziņojums Nr. 13/2009, 61.–66. punkts; Atzinums Nr. 1/2010, 17. punkts; Pārskats par 2009. finanšu gadu, 5.56. punkts.

(¹³) 2011. gadā ar Komisijas Lēmumu par trim pasākumiem Lēmuma Nr. 1982/2006/EK īstenošanas vienkāršošanai tikai izveidota Pētījumu atļaušanas komiteja, kura tika pilnvarota paust galīgo nostāju ar īstenošanu saistītos horizontālos jautājumos (piemēram, jautājumos par konsekveni Komisijas direktorātu *ex post* stratēģijā, finanšu noteikumu piemērošanu, apliecinājumu sniegšanas procedūru utt.); (C(2011) 174).

Jauns izmaksu finansēšanas modelis

15. Komisija ir ierosinājusi (noteikumu 22. un 24. pants) finansēšanas modeli, kurā paredzēta:

- vienota finansēšanas likme visiem dalībniekiem un pasākumiem, kas ir iekļauti vienā darbībā (šī likme var sasniegt 100 % no kopējām attiecināmajām (tiešajām) izmaksām, savukārt ar tirgu cieši saistītu pasākumu gadījumā šī likme nedrīkstētu būt lielāka par 70 %), un
- vienota 20 % likme no kopējām tiešajām attiecināmajām izmaksām, lai segtu netiešās (pieskaitāmās) izmaksas.

16. Šis ir būtiski vienkāršots modelis, un tas ir sagatavots, lai risinātu problēmas, ar kurām līdzekļu saņēmēji saskārās Septītās pamatprogrammas darbības laikā, kad finansēšanas modeļa sarežģītība bija tieši saistīta ar kombināciju skaitu, kas veidojās starp dažādām izmaksu kategorijām, izmaksu aprēķināšanas metodēm un atlīdzināšanas likmēm⁽¹⁾. Tā, piemēram, Septītajā pamatprogrammā finansēšanas likmes ir atkarīgas no juridiskā statusa (proti, vai dalībnieks ir valsts bezpeļņas struktūra vai peļņu gūstošs uzņēmums), pasākuma veida (proti, vai tas ir pētniecības, demonstrējumu, pārvaldības vai kāds cits pasākums) vai izmaksu tipa (proti, vai tās ir personāla, apakšuzņēmēju līgumu izmaksas vai citas tiešās vai netiešās izmaksas)⁽²⁾.

17. Dažādu pasākumu veidu nošķiršana, kas palielināja Septītās pamatprogrammas sarežģītību⁽³⁾, ierosinātajā modelī vairs nav paredzēta. Turklāt, ieviešot pētniecības kopējo tiešo izmaksu finansēšanu (viena tiešo izmaksu atlīdzināšanas likme, ko nosaka katra projekta sākumā) apvienojumā ar nominālu fiksētu netiešo izmaksu atlīdzināšanas likmi (20 %) visiem līdzekļu saņēmējiem un visiem pasākumu veidiem, šo izmaksu finansēšanas modelis kļūst vienkāršāks un mazinās iespēja kļūdi-

18. Palāta atzīmē, ka minētie vienkāršošanas pasākumi:

- palielinās uzticēšanos šim modelim (piemēram, vienkāršos izmaksu deklarēšanu) un tam savukārt vajadzētu līdzekļu saņēmēju izmaksu deklarācijās mazināt pārkāpumu risku (pārskatatbildība un pareiza finanšu pārvaldība),

⁽¹⁾ Eiropas Revīzijas palātas Pārskats par 2010. finanšu gadu, 6.7. punkts.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta Ziņojums par pētniecības pamatprogrammu īstenošanas vienkāršošanu (2010/2079(INI)), 17. punkts; Konkurētspējas padomes 3016. sanāksmes (2010. gada 26. maijs) secinājumi par vienkāršotām un efektīvākām programmām, ar ko atbalsta Eiropas pētniecību un inovāciju, 4. lpp; COM(2010) 187 galīgā redakcija, 8. lpp.

⁽³⁾ Šādi gadījumi tika konstatēti Eiropas Revīzijas palātas veiktajās finanšu revīzijās. Septītās pamatprogrammas līdzekļu saņēmēji izmaksas daļa 16 izmaksu kategorijās. Katrā kategorijā ir atšķirīgi finansējuma līmeņi. Tādējādi, izmaksu posteņi klasificējot nepareizi, var saņemt atšķirīga apmēra finansējumu, jo viens un tas pats postenis vienā kategorijā (piemēram, demonstrējumu pasākumi) tiek finansēts 50 % apmērā, savukārt citās kategorijās (piemēram, pārvaldības pasākumi) – 100 % apmērā.

- mazinās projektu grāmatvedības sarežģītību, tādējādi dodot iespēju efektīvi pārvaldīt finanšu un administratīvās jomas (mazāks administratīvais darbs gan līdzekļu saņēmējiem, gan Komisijai),

- varētu novērst vajadzību pēc dažiem pārbaudes pasākumiem, kas jāveic saskaņā ar pašreizējo Septītās pamatprogrammas finansēšanas modeli (piemēram, juridiskais statuss). Tādējādi ierosinātais finansēšanas modelis varētu veicināt un paātrināt pieteikšanās procesu, un

- atbildīs izmaksu atlīdzināšanas modelim, kas valstu pētniecības finansēšanas jomā jau tiek praksē sekmīgi izmantots visā Eiropā⁽⁴⁾.

19. Tomēr noteikumos nav skaidri nodalītas darbības, kurām ir tiesības uz izmaksu atlīdzināšanu 100 % apmērā (standarta pasākumi), un darbības, kurām ir tiesības uz izmaksu atlīdzināšanu ne vairāk kā 70 % apmērā (ar tirgu cieši saistīti pasākumi). Lai aprakstītu ar tirgu cieši saistītus pasākumus, kas var būt, piemēram, prototipu izstrāde, testēšana, demonstrējumi, eksperimentālas izstrādes, izmēģinājumi vai pavairošana tirgū, ir izmantotas vairākas definīcijas, tādēļ šā jēdziena raksturojums nav precīzs. Īstenošanas noteikumos būtu precīzi jādefinē, ko apzīmē jēdziens “ar tirgu cieši saistītas darbības”.

20. Palāta atzīmē, ka ierosinātais finansēšanas modelis ievērojami atšķiras no Septītās pamatprogrammas noteikumiem, jo vairs nav paredzēta iespēja segt netiešās izmaksas, aprēķinot tās uz faktisko izmaksu pamata. Nav skaidrs, kā piedāvātais izmaksu atlīdzināšanas modelis ietekmēs katru dalībnieku atsevišķi. Šajā sakarā Komisijai būtu jāgādā par to, lai jaunā pieeja neizraisītu nevēlamas situācijas, kad dalībnieki cieši ievērojamus zaudējumus, jo tas ievērojami mazinātu programmas popularitāti.

Vienkāršoti attiecināmības un finansēšanas kritēriji

21. Noteikumos paredzēts ieviest papildu pasākumus, lai vienkāršotu attiecināmības noteikumus. Ir iecerēts šos noteikumus pielāgot līdzekļu saņēmēju praksei (piemēram, laika reģistrācijas prasības⁽⁵⁾).

22. Palāta atzīmē, ka laika reģistrācijas sistēmas ir plānots izmantot arī turpmāk, un tā šādu risinājumu uzskata par atbilstošu, jo ir svarīgi, lai faktiskās personāla izmaksas tiktu pamatotas⁽⁶⁾. Tomēr pozitīvi vērtējama ir atļaujas došana personālam, kas strādā tikai ES projektu vajadzībām, laiku neregistrēt un tikai parakstīt attiecīgu deklarāciju. Lai nodrošinātu, ka visā struktūrā tiek konsekventi ievērota vienota pieeja, Komisijai

⁽⁴⁾ Ekspertu grupas ziņojums “Pētniecības projektu ārējās finansēšanas ietekme uz universitāšu finanšu pārvaldību – ekspertu grupas ziņojums Sabine Herlitschka vadībā, 2008. gada novembris” parādīja, piemēram, ka visu tiešo izmaksu segšana un vienotas likmes (parasti 20 %) noteikšana netiešajām (pieskaitāmajām) izmaksām Eiropā (piemēram, *Deutsche Forschungsgemeinschaft* Vācijā un *Fonds National Suisse* Šveicē) ir ierasta prakse.

⁽⁵⁾ COM(2011) 810 galīgā redakcija, 25. pants (Gada produktīvās darba laiks).

⁽⁶⁾ Atzinums Nr. 1/2006, 67. punkts.

būtu jāgādā par to, lai līdzekļu saņēmējs rīkotos saskaņā ar savu ierasto grāmatvedības un pārvaldības praksi, citādi pastāv iespēja, ka jaunā pasākuma ieviešanas rezultātā radiesies pārkāpumi. Tā, piemēram, līdzekļu saņēmēja deklarācijai ir jāsaņemas ar citiem pierādījumiem (piemēram, projektā nostrādātajām stundām vai atsaucēm uz uzdevumiem vai pasākuma veidu ir jāatbilst darba līgumiem vai citiem iekšējās kārtības noteikumiem).

23. Noteikumos ir paredzēta iespēja saņemt neatgūstamā pievienotās vērtības nodokļa (PVN) atmaksu⁽¹⁾. Tas, ka ir svarīgi grozīt noteikumus, lai noteiktu, ka attiecināmajās izmaksās drīkst iekļaut neatgūstamo PVN, bija uzsvērts jau Palātas Atzinumā Nr. 1/2006⁽²⁾. Ir ļoti svarīgi, lai būtu sniegti skaidri norādījumi, kas tiek apzīmēti ar jēdzienu "atgūstamais PVN". Palāta uzskata – lai līdzekļu saņēmējs PVN varētu iekļaut attiecināmajās izmaksās, šādi iespējai jābūt liegtai piemērojamos valsts tiesību aktos.

Komisijas kontroles stratēģija

Pārskatīta stratēģija un kontroles pasākumi

24. Vienkāršošana ir pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" galvenais mērķis, un tas uzskatāmi atspoguļojas arī ierosinātajā programmas finanšu pārvaldībā⁽³⁾. Līdztekus izmaksu finansēšanas modeļa ieviešanai (sk. 15.–20. punktu) pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" regulā⁽⁴⁾ ir plānots īstenot pārskatītu kontroles stratēģiju. Šajā stratēģijā galvenā uzmanība vairs nav veltīta kļūdu koeficienta mazināšanai, bet gan uz riska novērtēšanu balstītai kontrolei un krāpšanas atklāšanai, vienlaikus panākot, ka:

- atlikušo kļūdu koeficients ir iespējami tuvāks 2 % no kopējiem izdevumiem visā programmas darbības laikā,
- kopējais *ex post* revīziju skaits nav lielāks par to, kāds noteikti ir nepieciešams šā mērķa sasniegšanai un stratēģijas īstenošanai, un
- visā plānošanas periodā revīzijai tiks pakļauti ne vairāk kā 7 % no pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" dalībniekiem.

25. Svarīgākie kontroles stratēģijas elementi ir nesaraunami saistīti ar piedāvāto finansēšanas modeli. Pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" regulā minēts, ka noteiktiem vienkāršošanas pasākumiem (piemēram, biežu kļūdu iemesla novēršanai) vajadzētu mazināt pārkāpumu risku un tādējādi dot iespēju izveidot vienkāršāku un efektīvāku kontroles un revīziju sistēmu. Piemēram, vienkāršojot noteikumus par netiešajām izmaksām (sk. 17.

punktu) attiecīgi mazinātos kļūdu koeficients⁽⁵⁾. Arī labi sagatavota un pareizi īstenota stratēģija, kuras mērķis ir pastiprināt uz riska novērtēšanu balstītu kontroli un krāpšanas atklāšanu, varētu novērst kļūdu rašanos.

26. Palāta atzīmē, ka tiek izstrādāta stratēģija, kuras pamatā ir riska novērtēšana un kuras mērķis ir panākt, lai atlikušo kļūdu koeficients būtu iespējami tuvāks 2 % robežai. Optimizēta iekšējās kontroles sistēma, kuras pamatā ir riska novērtēšanas stratēģija, ir ļoti labs sākums, lai mazinātu kļūdas risku. Tomēr šai pieejai ir ierobežojumi. Daži riski pēc savas būtības ir tādi, pret kuriem ir jāvēršas ar iedarbīgu preventīvu kontroli.

27. Šajā sakarā Palāta ir secinājusi⁽⁶⁾, ka ievērojams skaits revīzijas apliecinājumu (*ex ante* revīzijas apliecinājumi par līdzekļu saņēmēju izmantotajām izmaksu aprēķināšanas metodēm un *ex post* revīzijas apliecinājumi par izmaksu deklarācijām – divi svarīgi elementi Komisijas jaunajā kontroles mehānismā) tiek uzskatīti par tikai daļēji efektīviem (sk. arī 30.–32. punktu). Tādēļ pastāv risks, ka ierosināto pasākumu lietderība būs ierobežota un to ieguldījums, lai sasniegtu atlikušo kļūdu koeficienta samazināšanu plānotajā apjomā, būs nepietiekams. Turklāt Komisijai būtu jānodrošina, ka *ex post* revīziju skaita iepriekšēja noteikšana nekavē Komisiju gādāt par to, lai atlikušo kļūdu koeficients būtu iespējami tuvāks 2 %⁽⁷⁾.

Dalībnieku garantiju fonds

28. Komisija ir ierosinājusi Dalībnieku garantiju fondu (turpmāk "Fonds") uzturēt visā pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" darbības laikā. Fonds, kurš darbojas jau Septītās pamatprogrammas laikā⁽⁸⁾, ir Komisijas kontroles stratēģijas neatņemama sastāvdaļa. Tā izveides mērķis ir aizsargāt ES budžetu, un tas darbojas kā nodrošinājums līdzekļu saņēmējiem izsniegtajām dotācijām⁽⁹⁾. Tādēļ no dalībniekiem netiek pieprasīta nekāda papildu garantija vai nodrošinājums⁽¹⁰⁾. Atšķirībā no Septītās pamatprogrammas fonds attiecas tikai uz Konkurētspējas un inovācijas programmu, Eiropas Inovācijas un tehnoloģiju institūta pasākumiem un tādiem instrumentiem kā kopīgās tehnoloģiju ierosmes⁽¹¹⁾.

29. Palāta atzīmē, ka Fonda izveide Septītās pamatprogrammas darbības laikā samazināja administratīvo slogu, kas gulstas uz līdzekļu saņēmējiem. Piemēram, pateicoties tam, ka Fonds sniedza garantiju nodrošinājuma veidā, Komisija

(1) Saskaņā ar Septītās pamatprogrammas noteikumiem – Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1906/2006, 31. panta 3. punkta e) apakšpunkts – pievienotās vērtības nodoklis nav attaisnotās izmaksas. Pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" regulas priekšlikumā šis noteikums nav iekļauts. Priekšlikumā ir atsaucē uz Finanšu regulu, kurā noteikts, ka neatgūstamais PVN ir attaisnotās izmaksas.

(2) Atzinums Nr. 1/2006, 64. punkts.

(3) COM(2011) 809 galīgā redakcija, 32. apsvērums.

(4) COM(2011) 809 galīgā redakcija, 97. lpp.

(5) Pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" regulas sadaļā "Tiesību akta finanšu pārskats" sacīts, ka apmēram 28 % no Septītās pamatprogrammas revīzijās konstatētajām kļūdām ir saistīti ar kļūdām netiešajās izmaksās. Tādēļ tiek gaidīts, ka pamatprogrammā "Apvārsnis 2020" šis kļūdu koeficients mazināsies; COM(2011) 809 galīgā redakcija, 100. lpp.

(6) Pārskats par 2010. finanšu gadu, 6.19.–6.28. punkts.

(7) Līdz 2012. gada jūnijai vidum revīzija bija veikta vai plānota aptuveni 7,25 % no Septītās pamatprogrammas līdzekļu saņēmēju skaita. Sestās pamatprogrammas darbības laikā revīzija tika veikta 8,45 % no līdzekļu saņēmēju skaita. Abām pamatprogrammām kļūdas koeficients nesamazinājās līdz gaidītajam 2 % līmenim. Informāciju sniedza Eiropas Komisijas Pētniecības un inovācijas ģenerāldirektorāts (RTD).

(8) COM(2011) 810 galīgā redakcija, 32. un 33. pants.

(9) Līdzekļu saņēmēji Fondā iegulda 5 % no kopējā ES ieguldījuma viņu projektā, un kopā tas veido nodrošinājumu, kuru ES var izmantot, ja saistībā ar projektiem rodas finansiāli zaudējumi.

(10) COM(2011) 810 galīgā redakcija, 32. panta 4. punkts.

(11) SEC(2011) 1427 galīgā redakcija, 2. sējums, 2./2. daļa, 3. pielikums.

vairumam dalībnieku varēja samazināt finansiālās dzīvotspējas pārbaužu skaitu un nepieprasīt cita veida nodrošinājumu (piemēram, bankas garantijas). Šajā ziņā Fonda paplašinātā darbības joma, ko nodrošina Konkurētspējas un inovāciju programmas, Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūta un kopīgo tehnoloģiju ierosmju iekļaušana, ir vērtējama pozitīvi. Tomēr, lai Fonda darbības jomā varētu iekļaut tādus instrumentus kā publiskā un privātā partnerība (piemēram, kopīgās tehnoloģiju ierosmes), vispirms ir jāizvērtē iespējamie juridiskie riski (atšķirīgās juridiskās struktūras⁽¹⁾), jo īpaši, ja atgūstamā summa veidos ieņēmumus, kas piešķirti Fondam⁽²⁾.

Apliecinājumu piešķiršanas procedūras

30. Komisijas priekšlikumā ir paredzētas divas apliecinājumu piešķiršanas procedūras⁽³⁾, kuras veic neatkarīgs revidents. Abas procedūras ir daļa no pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" pārskatītās iekšējās kontroles sistēmas⁽⁴⁾. Šīs procedūras ir:

- apliecinājums par finanšu pārskatiem (*ex post* revīzijas apliecinājums projekta beigās ir obligāts, ja izmaksu deklarācijas summa ir vienāda ar EUR 325 000 vai lielāka; tam jāapstiprina deklarēto izmaksu precizitāte, autentiskums un attiecināmība) un
- apliecinājums par metodiku (brīvprātīgs *ex ante* apliecinājums līdzekļu saņēmējiem, kuri vēlas saņemt apliecinājumu par izmaksu aprēķināšanas metodēm, ko tie izmanto, lai aprēķinātu tiešās personāla izmaksas, pamatojoties uz vienības izmaksām).

31. Lai mazinātu līdzekļu saņēmēju administratīvo slogu, Komisija ierosina noteikt mazāku par finanšu pārskatiem sagatavoto apliecinājumu skaitu nekā Septītajā pamatprogrammā⁽⁵⁾. Vienkāršošanas labad Palāta atbalsta Komisijas iecerī noteikt, ka projektam tā beigās ir jāsaņem viens apliecinājums, kurš ir obligāts. Tomēr tas, vai apliecinājumu piešķiršana ir efektīva kontroles procedūra, galvenokārt ir atkarīgs no tā, cik šie revīzijas apliecinājumi ir ticami. Palātas nesen veiktās revīzijas ir apstiprinājušas, ka pēdējo divu gadu laikā šī kontrole bija tikai daļēji efektīva⁽⁶⁾. Palāta atgādina par savu ieteikumu, proti – lai uzlabotu revīzijas apliecinājumu ticamību, būtu jāpaaugstina apliecinājumus sagatavojošo revidentu izpratne par izdevumu attiecināmību.

⁽¹⁾ Piemēram, kopīgajām tehnoloģiju ierosmēm ir specifiska juridiska struktūra, kurā tiek izmantots "Kopienas struktūras" princips, lai Komisija plānotos resursus varētu ieguldīt tiešā un kontrolējamā veidā. Tomēr patlaban vēl nav pieņemts galīgais lēmums par to, kā turpmāk rīkoties saistībā ar kopīgo tehnoloģiju ierosmju atzīšanu. Saistībā ar jaunu kopīgo tehnoloģiju ierosmju izveidi patlaban ES Finanšu regulas pārskatīšanas ietvaros tiek apspriesti citi juridisko struktūru tipi (piemēram, īpašās struktūras). Tādēļ, iekļaujot Konkurētspējas un inovāciju programmas, Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūtu un kopīgo tehnoloģiju ierosmes, būtu jāapsver privātajiem partneriem dotās tiesības, peļņas sadalījums vai maksātspējas riski.

⁽²⁾ COM(2011) 810 galīgā redakcija, 33. panta 4. punkts.

⁽³⁾ COM(2011) 810 galīgā redakcija, 28.–30. pants.

⁽⁴⁾ COM(2011) 809, 99. lpp.

⁽⁵⁾ Pamatprogrammā "Apvārsnis 2020" ir paredzēts tikai viens šāds apliecinājums (ja izmaksas sasniedz EUR 325 000) katram līdzekļu saņēmējam, un tas jāsaņem projekta beigās, vairs nav paredzēti Septītajā pamatprogrammas noteikumos paredzētie starpposma apliecinājumi.

⁽⁶⁾ Pārskats par 2010. finanšu gadu, 6.19.–6.21. punkts.

32. Sagatavojot apliecinājumu par metodiku, mērķis ir veicināt to, lai līdzekļu saņēmēji, izmaksu deklarācijās aprēķinot tiešās personāla izmaksas uz vienības izmaksu pamata, izmantotu pareizas metodes⁽⁷⁾. Pieņemot, ka viņu prakse ir efektīva, līdzekļu saņēmēji izvēlētos saņemt apliecinājumu par metodiku, un tā rezultātā kopējais ar personāla izmaksām saistīto kļūdu skaits samazinātos. Tomēr Palāta jau iepriekš ir norādījusi⁽⁸⁾, ka Septītās pamatprogrammas zemie dalības rādītāji un niecīgais apliecinājumu saņēmēju metodiku skaits apdraud Komisijas centienus vienkāršot procedūras. Palāta mudina Komisiju vienkāršot un paātrināt pieteikšanās procesu un precīzi noteikt vienkāršus kritērijus, kas jāievēro, lai saņemtu šo apliecinājumu. Pretējā gadījumā tas varētu negatīvi ietekmēt Komisijas pārskatītās kontroles stratēģijas īstenošanas efektivitāti.

Jauni finansējuma veidi

33. Ierosinātajos noteikumos ir paredzēti tādi jauni finansējuma veidi kā balvas, iepirkums pirmskomercializācijas posmā un novatorisku risinājumu publiskais iepirkums⁽⁹⁾. Komisija ir iecerējusi balvas piešķirt par iepriekš noteiktu mērķu sasniegšanu pētniecības jomā⁽¹⁰⁾. Iepirkums Komisijai dos iespēju iepirkt pētniecības un izstrādes pakalpojumus un rīkoties kā sākuma klientam attiecībā uz novatoriskiem risinājumiem⁽¹¹⁾.

34. Balvu ieviešanas pamatideja ir stimulēt tādus ieguldījumus pētniecībā un inovācijā, kuru vērtība ir daudz lielāka par balvas vērtību naudā. Tādējādi papildus administratīvajam vienkāršumam balvām var būt arī liels veicinošs efekts⁽¹²⁾. Lai šo efektu panāktu, balvai ir jākalpo par stimulu privātiem ieguldījumiem. Ja balvai nebūs veicinoša efekta, tā būs vienkārši instruments dažādu no valsts līdzekļiem finansētu pētniecības darbību koordinēšanai un tā nepiesaistīs papildu ieguldījumus pētniecības jomā. Tādēļ balvām vajadzētu būt saistītām ar (tehnoloģiju) inovāciju stimulēšanu, lai veicinātu papildu finansējuma avotu piesaisti. Lai šo aspektu vēl vairāk uzsvērtu, Komisijai galveno uzmanību vajadzētu veltīt to balvas radīto ieguvumu popularizēšanai, kas nav saistīti ar finansēm, piemēram, balvai veidojot tēlu un reputāciju, kam pamatā ir izcilība, ekskluzivitāte un starptautiska atzinība.

35. Iepirkumam pirmskomercializācijas posmā un novatorisku risinājumu publiskajam iepirkumam pamatā ir ideja veicināt pieprasījumu pēc novatoriskām precēm un pakalpojumiem, tādējādi atbalstot to nonākšanu tirgū⁽¹³⁾ un attiecīgi veicinot Eiropas konkurētspēju. Atšķirībā no dotācijām, iepirkuma cenā, par ko ir noslēgts līgums, ir iekļautas ne tikai līgumslēdzēju izmaksas, bet arī viņu peļņas daļa. Šā apstākļa ietekmē, ciktāl tas attiecas uz pētniecības finansējumu, iepirkums varētu kļūt par dārgāku instrumentu nekā dotācijas. Tādēļ iepirkumu vajadzētu izmantot tikai tādā gadījumā, ja to attaisno gaidāmie

⁽⁷⁾ Ārējo revidentu izsniegti apliecinājumi – metodiski norādījumi līdzekļu saņēmējiem un revidentiem, 2010. gada 1. jūlija redakcija, 13. lpp.

⁽⁸⁾ Pārskats par 2010. finanšu gadu, 6.25. punkts.

⁽⁹⁾ COM(2011) 810 galīgā redakcija, 34. un 35. pants, 48. un 49. pants. Izmēģinājuma projekts iepirkumam pirmskomercializācijas posmā tika uzsākts jau Septītās pamatprogrammas laikā (piemēram, FP7-ICT-2011-12 ietvaros). Balvas Septītajā pamatprogrammā bija paredzētas, tomēr tās netika izmantotas kā atsevišķs finansējuma veids.

⁽¹⁰⁾ COM(2011) 810 galīgā redakcija, 3. lpp.

⁽¹¹⁾ COM(2011) 810 galīgā redakcija, 2. panta 1. punkta 13. un 14. apakšpunkts.

⁽¹²⁾ COM(2010) 187, 6. lpp. (pēdējais punkts).

⁽¹³⁾ SEC(2011) 1427, 19. lpp.

papildu ieguvumi (piemēram, jauna tirgus izveide vai inovācijas stimulēšana), kuru nebūtu, ja tiktu izmantotas dotācijas. Pirms jebkādas vēršanās pie potenciālajiem līgumslēdzējiem būtu skaidri jādefinē iepirkuma izmantošanas iemesli. Ņemot to vērā, iepirkumu nevajadzētu izmantot tikai tādēļ, lai vienkāršotu pamatprogrammas administratīvās procedūras.

Inovācija

36. Pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” tiesību akta priekšlikumā ir veikta pētniecības un inovācijas integrēšana, nodrošinot vienotu un saskaņotu finansējumu, sākot ar ideju un beidzot ar laišanu tirgū⁽¹⁾. Jēdziens “inovācija” (“novatoriska darbība”, “jauninājums”) tiek bieži lietots gan ierosinātajos noteikumos, gan reglamentējošo noteikumu kopumā⁽²⁾.

37. Palāta Īpašajā ziņojumā Nr. 4/2011⁽³⁾ atzīmēja, ka inovācijas jēdziens ir interpretēts plaši. Reglamentējošo

noteikumu kopumā nav skaidru norāžu par to, kas ir jāsaprot ar jēdzienu “inovācijas pasākums”. Tā vietā, lai paskaidrotu vārda nozīmi, priekšlikumā ir lietoti daudzi un dažādi apzīmētāji, piemēram, sociālā, pasaulē vadošā, tehnoloģiju, pētnieciskā, rūpnieciskā, “zaļā”, tehniskā, labklājības un lietišķā inovācija⁽⁴⁾. Neprecīza jēdziena “inovācija” definīcija var izraisīt pārpratumus un sarežģījumus projektu īstenošanā. Priekšlikumā vajadzētu sniegt precīzu definīciju.

38. Ņemot vērā, ka pastāv risks finansējumu izkliedēt daudzos un dažādos inovāciju projektos, kuriem ir niecīga potenciālā ietekme uz Eiropas rūpniecības konkurētspēju, pamatprogrammā “Apvārsnis 2020” būtu skaidri jādefinē to inovācijas pasākumu loks, kuriem var piešķirt finansējumu. Reglamentējošo noteikumu kopumā būtu jāietver atsauce uz atzītām inovāciju pamatsistēmām, piemēram, Oslo rokasgrāmatu⁽⁵⁾, un jāparedz, ka inovācijas pasākumu loks aptver tikai tādu pasākumus, kuri ir absolūts jaunievedums.

Šo atzinumu Revīzijas palāta pieņēma 2012. gada 19. jūlija sēdē Luksemburgā.

*Revīzijas palātas vārdā –
priekšsēdētājs*

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

⁽¹⁾ COM(2011) 808, 4. lpp.

⁽²⁾ Piemēram, “novatorisku risinājumu publiskais iepirkums” (COM(2011) 810, 2. panta 1. punkta 14. apakšpunkts, 19. panta 8. punkts, 35. un 49. pants). Priekšlikuma 22. panta 5. punktā ir noteikts finansējuma likmes ierobežojums noteiktām (ar tirgu cieši saistītām) novatoriskām darbībām.

⁽³⁾ <http://eca.europa.eu>

⁽⁴⁾ COM(2011) 809 galīgā redakcija – “sociālā inovācija” (11. apsvēruma un I pielikuma, 30. lpp.), “pasaulē vadošā” (I pielikuma I daļa, 32. lpp.), “tehnoloģiju, pētnieciskā” (I pielikuma I daļa, 36. lpp.), “rūpnieciskā” (I pielikuma II daļa, 48. lpp. (angļu val. versijā 47. lpp.)), “sociālā” (I pielikuma II daļa, 48. lpp.), “zaļā” (turpat), “tehniskā” (I pielikuma II daļa, 51. lpp.), “labklājības” (I pielikuma III daļa, 62. lpp. (angļu val. versijā 60. lpp.)) un “lietišķā” (I pielikuma III daļa, 69. lpp. (angļu val. versijā 68. lpp.)).

⁽⁵⁾ Zinātnisko un tehnoloģisko darbību mērīšana – Oslo rokasgrāmata – Pamatnostādnes inovāciju datu vākšanai un interpretācijai, trešais izdevums, kopīgs ESAO un Eurostat izdevums.

PIELIKUMS

Reglamentējošo noteikumu kopumā ietvertu vienkāršošanas pasākumu mērķi un prioritātes

Mērķi un prioritātes	No mērķiem un prioritātēm izrietošie vienkāršošanas pasākumi
Vienots dalības noteikumu kopums	<ul style="list-style-type: none"> — Pamatprogrammā “Apvārsnis 2020” tiks apvienots viss pētniecības un inovācijas finansējums, kas patlaban tiek nodrošināts pamatprogrammā, ar inovācijām saistītie pasākumi, ko īsteno Konkurētspējas un inovāciju pamatprogrammā (CIP) un Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūts (EIT) ⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽³⁾ — Visiem pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” elementiem tiks piemērots vienots dalības noteikumu kopums tādās jomās kā attiecināmība, izvērtējums vai intelektuālā īpašuma tiesības, atkāpes pieļaujot tikai tad, ja tās ir pamatotas ar konkrētām vajadzībām ⁽¹⁾ ⁽³⁾ ⁽⁴⁾ — Precīzi noteikti kritēriji kopīgajām programmām saskaņā ar 185. pantu un kopuzņēmumiem saskaņā ar 187. pantu ļaus iegūt spēcīgāku iniciatīvu kopumu virzībai uz priekšu, ņemot vērā pieredzi un novērtējumus saskaņā ar Septīto pamatprogrammu, kā arī finanšu regulu pārskatīšanas ⁽¹⁾ — Komisija turpinās vienkāršot, saskaņot un paātrināt procedūras un procesus, kas saistīti ar programmas un projekta īstenošanu ⁽¹⁾ ⁽²⁾ — EIT turpinās attīstīt zināšanu trīsstūri, apvienojot izcilu pētniecību, izglītību un inovācijas, un savu darbu cieši saskaņos ar pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” prioritātēm ⁽¹⁾
Īstenošanas veicināšana	<ul style="list-style-type: none"> — Informācijas un komunikācijas pasākumi būs pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” īstenošanas neatņemama sastāvdaļa, un tie vairo sabiedrības izpratni, iesaistīšanos un dalību debatēs ⁽¹⁾ — Īstenošanas jomā lielāka konsekvence, efektivitāte un kvalitāte tiks panākta ar vienotu IT platformu ⁽¹⁾ ⁽³⁾ ⁽⁴⁾ — Tiks racionalizētas procedūras un procesi, kas ietvers sīki izstrādātus noteikumus par priekšlikumu saturu un struktūru, procesus priekšlikumu pārvēršanai projektos, prasības attiecībā uz ziņošanu un uzraudzību, kā arī saistītos norādījumu dokumentus un atbalsta pakalpojumus ⁽³⁾ ⁽⁴⁾ — Tiks optimizētas esošās agentūras, pārdalot uzdevumus un nodrošinot lielāku specializāciju ⁽¹⁾ — Mazāk dokumentu, sagatavojot ierosinājumus, ko panāks ar noteikumu un procedūru vienkāršošanu ⁽¹⁾ — Arī Finanšu regula veicinās pētniecības un inovācijas finansēšanas vienkāršošanu (piemēram, procentus nenesoši konti priekšfinansējumam, PVN iekļaušana attiecināmajās izmaksās, sistemātisku kļūdu izplatīšanās ierobežošana) ⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽³⁾
Vienkāršāki finansēšanas noteikumi, kuros ņemtas vērā līdzekļu saņēmēju intereses	<ul style="list-style-type: none"> — Vienkāršāks finansēšanas noteikums, visiem viena projekta dalībniekiem piemērojot vienotu izmaksu atlīdzināšanas likmi (nevis trīs dažādas likmes atkarībā no dalībnieka veida), tādējādi izveidojot vieglāk izmantojamu izmaksu atlīdzināšanas modeli ⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽³⁾ — Plašāka līdzekļu saņēmēju grāmatvedības prakses akceptēšana ⁽¹⁾ ⁽³⁾ — Tiešo izmaksu segšana 100 % apmērā ⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽³⁾ — Netiešo izmaksu segšana saskaņā ar vienotu atmaksas likmi, ko piemēro tiešajām izmaksām, tādējādi izmaksu deklarācijās samazinot kļūdu koeficientu ⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽³⁾ — Jauni finansējuma veidi (balvas, iepirkums pirmskomercializācijas posmā, novatorisku risinājumu publiskais iepirkums), kuri nodrošinās lielāku elastību projektiem noteiktās jomās, kurās šādu finansējuma veidu izmantošana ir pierādījusi savu atbilstību ⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽³⁾ — Iespēja izmantot personāla vidējās izmaksas, tostarp MVU īpašniekiem, kuri nesaņem algu ⁽¹⁾ — Uz personālu, kas strādā tikai pamatprogrammā “Apvārsnis 2020” iekļautos projektos, vairs neattieksies prasība par laika reģistrēšanu ⁽¹⁾ ⁽²⁾ — Tiks sagatavoti objektīvi norādījumi par gada produktīvo darba laiku ⁽³⁾ ⁽⁴⁾ — Arī turpmāk tiks saglabāta vienības izmaksu un vienotu likmju sistēma mobilitātes un mācību darbībām (Marijas Kirī programma) ⁽³⁾ ⁽⁴⁾

Mērķi un prioritātes	No mērķiem un prioritātēm izrietošie vienkāršošanas pasākumi
Jauna kontroles stratēģija	<ul style="list-style-type: none"> — Pārskatīta kontroles stratēģija, kurā galvenā uzmanība vairs nav veltīta kļūdu koeficienta mazināšanai, bet gan uz riska novērtēšanu balstītai kontrolei un krāpšanas atklāšanai, kam būtu jāmazina kontroles slogs dalībniekiem ⁽²⁾ ⁽⁴⁾ — Administratīvā sloga mazināšana, veicot mazāku skaitu revīziju (nepārsniedzot 7 % no pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” līdzekļu saņēmēju skaita), vienlaikus cenšoties panākt, lai kļūdu skaits nepārsniegtu 2 %, kā arī ierobežojuma periodu ex post revīzijām samazinot no pieciem uz četriem gadiem ⁽¹⁾ ⁽³⁾ — Dalībnieku garantiju fonda darbības attiecināšana uz visām pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” darbībām, tādējādi sedzot risku visu veidu netiešajām darbībām ⁽¹⁾ ⁽³⁾ — <i>Ex ante</i> finanšu kapacitātes pārbaudes turpmāk būs vajadzīgas tikai koordinatoriem, un tādējādi samazināsies administratīvais slogs ⁽¹⁾ — Tiks samazināts aplīdzinājumu par finanšu pārskatiem skaits, un turpmāk katram līdzekļu saņēmējam būs jāsaņem tikai viens šāds aplīdzinājums projekta beigās ⁽¹⁾

Avoti:

⁽¹⁾ COM(2011) 808 galīgā redakcija.

⁽²⁾ COM(2011) 809 galīgā redakcija.

⁽³⁾ COM(2011) 810 galīgā redakcija.

⁽⁴⁾ COM(2011) 811 galīgā redakcija.

Abonementa cenas 2012. gadā (bez PVN, ieskaitot sūtīšanas izdevumus)

ES Oficiālais Vēstnesis, L un C sērija, tikai papīra formātā	22 oficiālajās ES valodās	EUR 1 200 gadā
ES Oficiālais Vēstnesis, L un C sērija, papīra formātā + DVD, ikgadējs	22 oficiālajās ES valodās	EUR 1 310 gadā
ES Oficiālais Vēstnesis, L sērija, tikai papīra formātā	22 oficiālajās ES valodās	EUR 840 gadā
ES Oficiālais Vēstnesis, L un C sērija, DVD, ikmēneša (apkopojošs)	22 oficiālajās ES valodās	EUR 100 gadā
ES Oficiālā Vēstneša pielikums (S sērija) – Publiskā iepirkuma līgumu konkursi, DVD, viens izdevums nedēļā	daudzvalodu: 23 oficiālajās ES valodās	EUR 200 gadā
ES Oficiālais Vēstnesis, C sērija – Konkursi	valodā(-ās) saskaņā ar konkursu(-iem)	EUR 50 gadā

Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša, kas iznāk oficiālajās Eiropas Savienības valodās, abonements ir pieejams 22 valodās. Tajā ir L sērija ("Tiesību akti") un C sērija ("Paziņojumi un informācija").

Katrai valodas versijai nepieciešams atsevišķs abonements.

Saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 920/2005, kas publicēta 2005. gada 18. jūnijā *Oficiālajā Vēstnesī* L 156, Eiropas Savienības iestādes uz zināmu laiku nesaista pienākums visus tiesību aktus sagatavot īru valodā un tos publicēt šajā valodā. Tādēļ *Oficiālā Vēstneša* izdevumus īru valodā var iegādāties atsevišķi.

Oficiālā Vēstneša pielikumu (S sērija – "Publiskā iepirkuma līgumu konkursi") var abonēt 23 oficiālo valodu versijās vienā daudzvalodu DVD formātā.

Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša abonentiem ir tiesības saņemt dažādus *Oficiālā Vēstneša* pielikumus bez papildu samaksas. Abonentus informē par pielikumiem ar *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* iekļautiem paziņojumiem lasītājiem.

Pārdošana un abonementi

Dažādus maksas periodiskos izdevumus, tādus kā *Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis*, var abonēt pie mūsu komerciālajiem izplatītājiem. To saraksts ir pieejams šādā tīmekļa vietnē:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_lv.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) piedāvā tiešu bezmaksas piekļuvi Eiropas Savienības tiesību aktiem. Šajā vietnē iespējams iepazīties ar *Eiropas Savienības Oficiālo Vēstnesi*, un tajā ir iekļauti arī līgumi, tiesību akti, tiesu prakse un sagatavošanā esošie tiesību akti.

Lai uzzinātu vairāk par Eiropas Savienību, skatīt: <http://europa.eu>

